

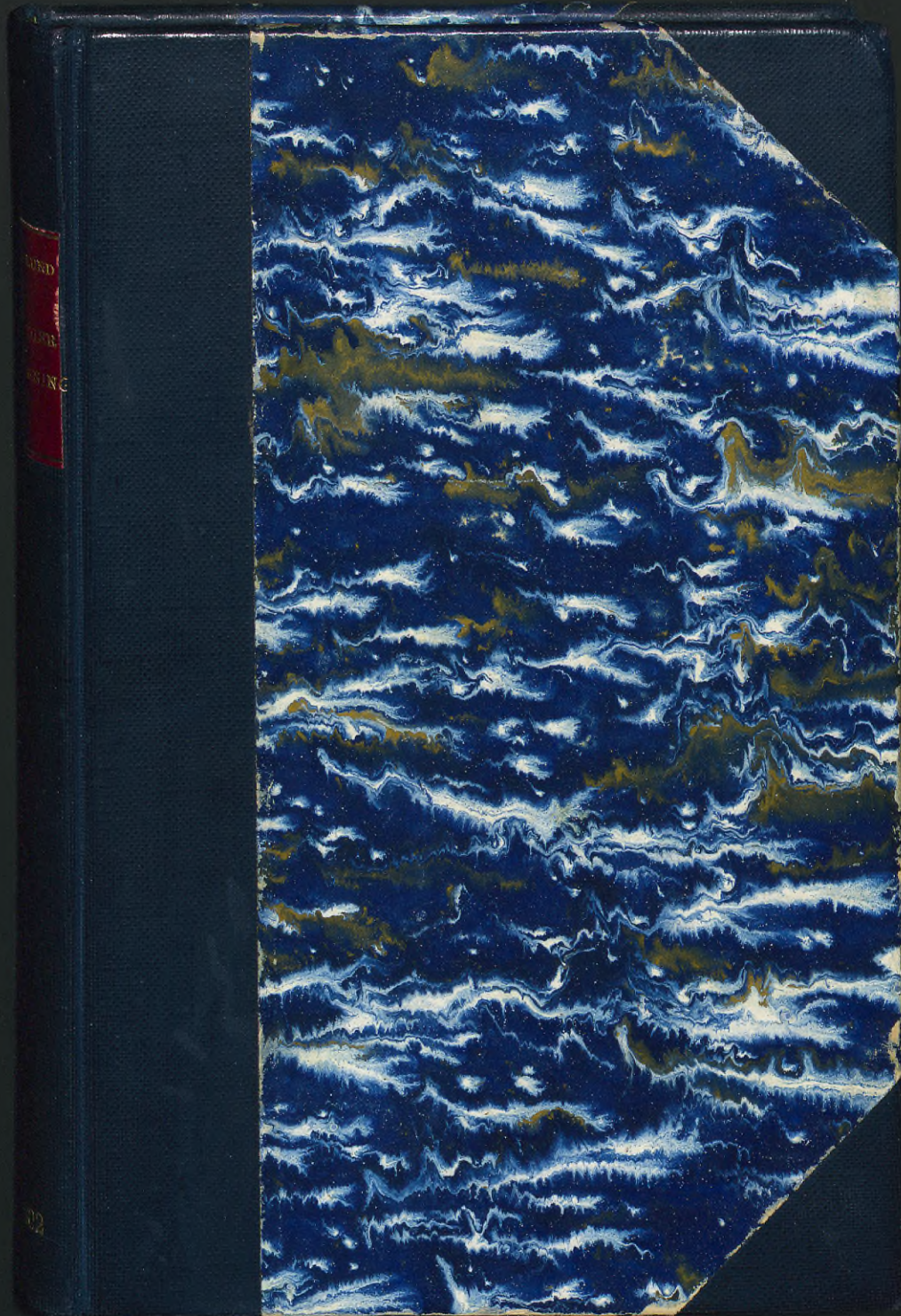
Det här verket är upphovrättskyddat enligt *Lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk*. Det har digitaliserats med stöd av Kap. 1, 16 § första stycket p 1, för forskningsändamål, och får inte spridas vidare till allmänheten utan upphovsrättsinnehavarens medgivande.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work is protected by Swedish Copyright Law (*Lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk*). It has been digitized with support of Kap. 1, 16 § första stycket p 1, for scientific purpose, and may no be disseminated to the public without consent of the copyright holder.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

THE
HISTORY
OF

12

Allmänna Sektionen

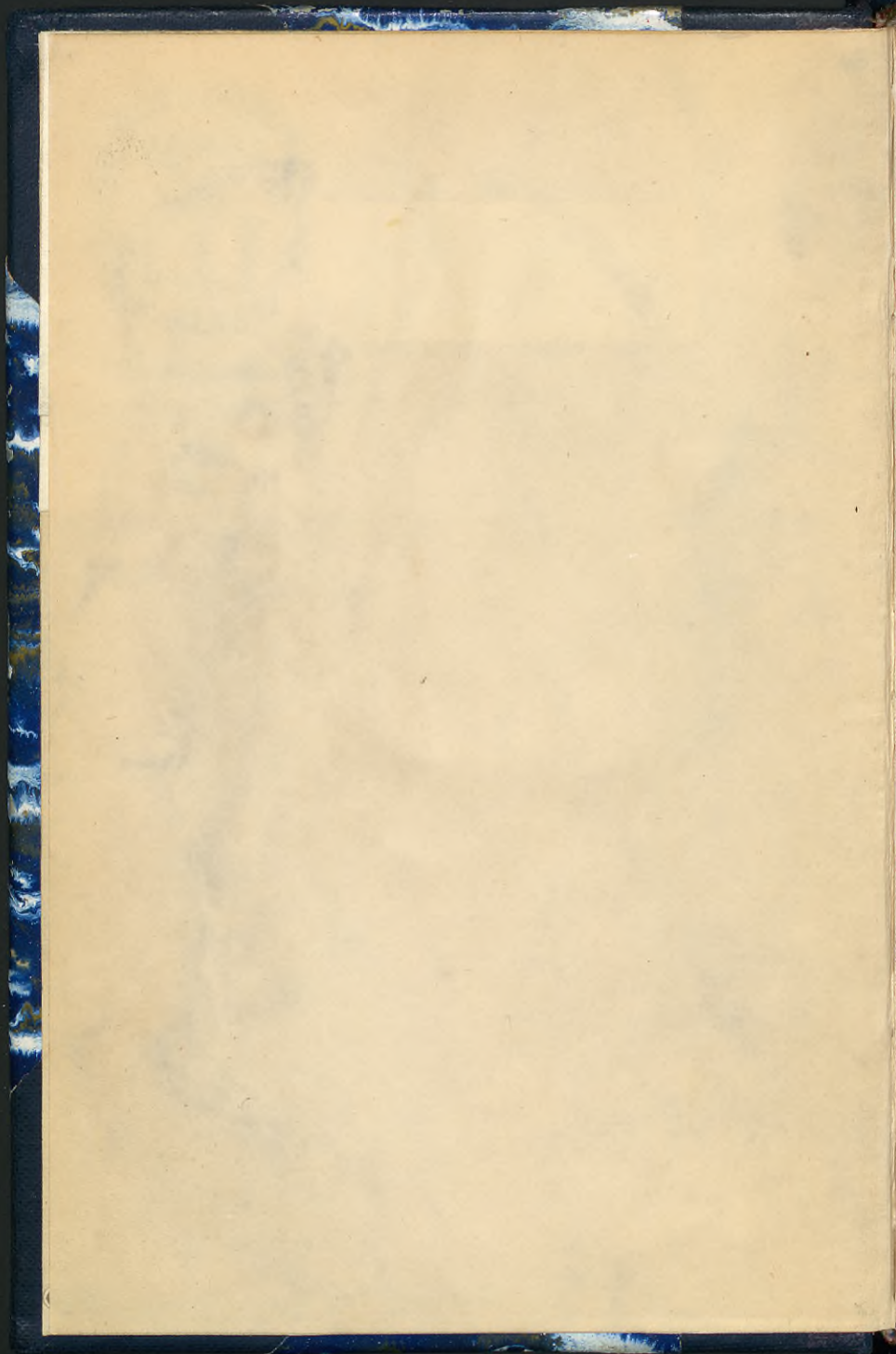
Litt.
Sv.

2t. B

GÖTEBORGS UNIVERSITETSBIBLIOTEK

100159 2315

MELO-
DIER i
SKYMNING

af
WILHELM
EKELLUND.

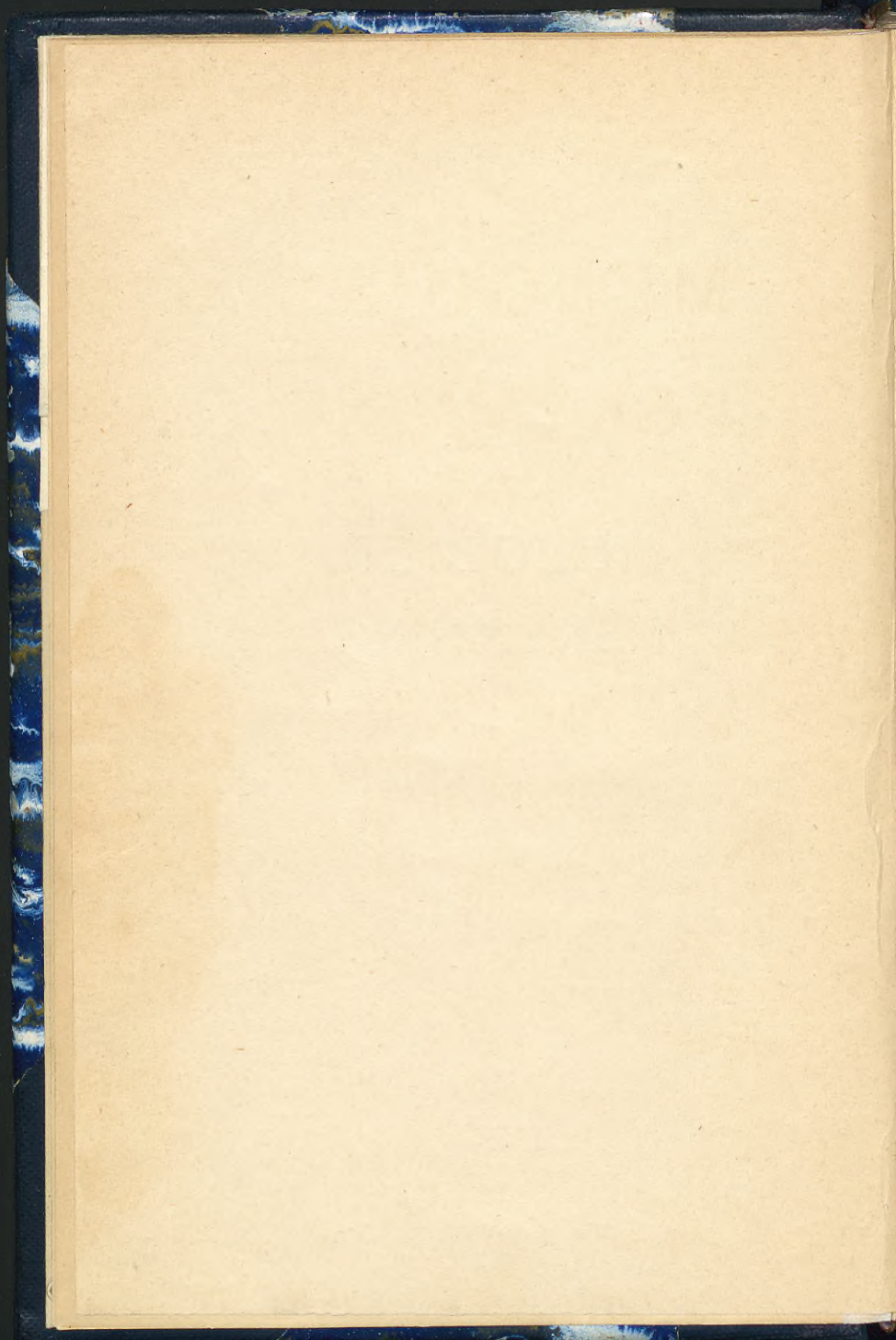
AUB. BONNIERS
FÖRLAG. STHLM

Litt.
50.

Ev. 29/46

VILHELM EKELUND

MELODIER
I SKYMNING

2. B

MELODIER I SKYMNING

AF

VILHELM EKELUND

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

STOCKHOLM
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI

STOCKHOLM.
ALB. BONNIERS BOKTRYCKERI 1902.

TILLÄGNAN

Åt —

Alltid var mig Din sång helig i sorgens tid,
som en lefvande röst ofta vid sidan ljud den,
när ensam i dunkla floden
främling gick jag och allting teg;

när mitt hjärta med skräck isande kölden slog
och förintande klar sanningens ljungeldslika
skrift böjde mig ned till jorden,
fridlös, hemlös och utan mål.

Aldrig mötte en själ hälsande lika klang,
alltid rann som i sand dyraste hjärteblodet
bort fruktlöst, och alltid var vår
längtan vilsen och utan hem.

Ensam rinner min väg Tystnadens haf emot,
ensam vandrar jag hän mot det eviga mörkret; —
ack, frostiga fläkten kände
redan ofta förstummad själ.

Nu, det skymmer en kväll, gatornas buller dör,
låt mig höra igen vänliga stämmans lena
blidt sjungande tysta dyning
här mot främmande fjärran kust.

Sommarns blånande bris likna jag vill Din dikt,
källors välljud och tyst fladdrande rankans skugga,
svalt lysande marmorgårdars
sus — oändliga hafvens glans.

Hjärtats heliga kraft, ensamma sinnets eld
väldigt fyller Din sång, — ingen förnam dess
stämma:
ack, skälfvande hjärtats visa
ohörd alltid i larmet klang!

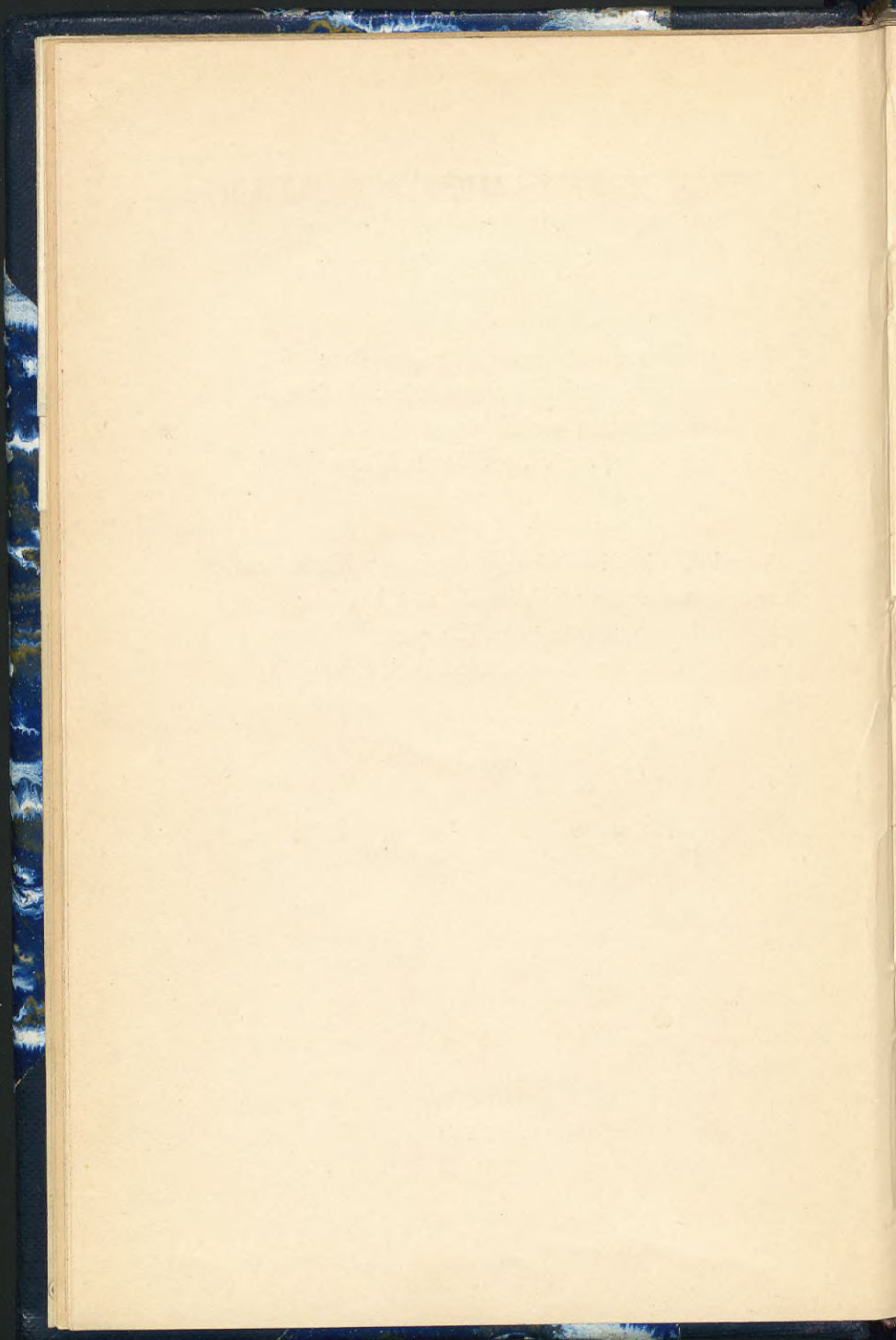
Medan lättare sång skördade tidens lof,
själens eviga ord sjöng Du förgäfves ensam —

sjöng midt ibland spe och skratt Din
djupt allvarliga starka sång.

Fast af ringare ätt, vågar jag nalkas Dig ;
fastän enklare sång mig förunnades: dock den
svärmodiga starka lågan
sjunger högt i mitt hjärtas hvalf.

Stundom ljud i min sång kanske ett hjärtas slag,
stundom darrade väl lefvande röst i orden ;
högt ljudande rena klangen
stundom fångade ock min själ.

Mot andra landen.

Så vid min sida står i natt du åter,
den svala daggen glimmar i ditt hår,
emot mig ström af rena dofter går;
i toner vederkvickt mitt hjärta gråter.

Ditt tysta öga strålar klart och stilla
som stjärnan i en vårens gryningsstund
framblixtrar ljust ur himlens djupa grund
och fjärran bort sömndruckna fåglar drillar.

Och stilla leder du mig hän vid handen,
mitt öga drunknar i ditt djupa öga,
och medan stjärnor lysa i det höga,
vi vandra ensamma mot andra landen.

Kastanjeträden trötta luta...

Kastanjeträden trötta luta
efter regnet sina tunga
hvita spirors blom.
Syrenernas
stora våta klasar
sakta gunga.
Skyggt och tvekande
börjar redan
näktergalen sjunga.

Hjärta, och du känner
pånyttfödelsens,
stillhetens oändliga lisa
strömma öfver dig:
hjärta, och dock är din sång
denna molltons —
denna stumma längtansvisa.

Vårfrudag.

Nu blommar i det svala milda ljuset
Vårfrudaglöken, kyligt blek och skär,
från vårsvälld bäck allt högre klingar suset,
och hasseln sina första hängen bär.

Och det är redan långa milda dagar,
i glitterljus och gyllne blått sin gång
dra hvita strömoln öfver fält och hagar,
och rymden tonar fest och lifvets sång.

Men faller kvällen på, o bleka skära
Vårfrudagsstjärna i det kalla suset,
du tycks mig sällsam ängslans uttryck bära,
där späd du skälfver i det sista ljuset!

Ditt öga stumt mot solen hän du vänder
som sjunker snabbt bak svällda åars vatten,
en ängslig bön ur frostig kväll du sänder
och sluter darrande din kalk för natten.

I denna stumma kväll...

Jag har sett stjärnor skina om vårnätterna
genom hvita fruktträdslundars blom:

våta, stora
simmande, hvita
daggbriljanter
i det stora
tysta rummet...

Och densamma tystnaden är det
som stiger, stiger,
väller upp omkring mig,
när du ser på mig,
förebrående utan att veta,
och din blick säger mig allt,
där du går stum, ensam
i den stora stumma världen
med sina ledsamma nöjen...

Psyke i gränden.

Åter kommer du, morgon, utan svalka!
Som en ångest utan tårar hänger
doft ditt hvita skälfvande töcken öfver
brännhet allé och gatornas stenar.
Som af vådeld svedda, sitta löfven
krympta och svarta i det heta dammet,
luften darrar, och träden stumt i vädjan
sträcka mot himlen skrumpna grenar.

*

I ett fönster i gränden står hon lutad,
handen tryckt mot värkande tinning, nyss ur
rolös slummers drömmar vaknad —
står och stirrar tomt mot dag, som väntar
grå och öde, i en öde blick af
dödstrött leda och tårlös saknad. —

I dina ögon innerst inne, lik en
ensam blomma mellan svarta stammar

i en skog som elden härjat,
ännu en fattig rest af en vacker längtan
undan sköflingen, undan livvets stora
skonlöst härjande brand sig bärgat.

Stum, orörlig som du står där, syns du
mig förmer och högre än de andra,
får ditt anlet en förklaring,
i en smärteglorias bleka strålar
högt omfluten står du för mig som en
Själens egen uppenbaring.

Dina blickars jagade ångest, dina
ögons stumma rop och maktlösa vädjan
svider mig i bröstet, svider
som en gråt som fåfångt söker bända
sig förlösande fram och all sin vända
ut i flämtande jämmer kvider.

Skånskt vinterstycke.

Till kväll fabriken pipa tutar
signalen skarp och gäll.
Den trötta dagen sakta lutar
sig ner i ljudlös kväll.

Mot strimma blankhård, tunn och frusen
i synrand utan sky
sig teckna mörkt de gamla husen
i tyst och snöig by.

Rundt om blott hvitt. De sista glöden
af färgen runnit ur.
Mot väster kal och hvit som döden
en ändlös snökontur.

Men högt i himlen, varm och läcker
i ljusgult tegels glans
sig bränneriets skorsten sträcker
med rök i lustig dans.

Döden.

I.

I våra barnsligt trygga lyckodrommar
mot ständigt mera rika
och nya saligheters solskensströmmar
med sorglöst mod vi fika;
och obetänksamma vi låta
den ena gyllne våren på den andra
förbi oss vandra —

Döden ler åt hela världen,
vet ej
om han skall skratta eller gråta —
står och önskar mycket nöje —
lycka till på färden!
med ett godt ironiskt löje.

Döden säger hvarken ja eller nej...

II.

Det är juni, det blåser sakta
här upp från tindrande sjö,
så lent att knappast lyftes
en flinga af häggarnas snö.

Och stora lätta skyar
i hvit och luftig rad
på morgonljusa banan
dra seglande åstad.

Omkring mig gräset sluter
sin böljning tyst och sval,
och blå och hvita blomster
stå rundt i hviskande tal.

Den tanken bär min själ som
ut i ett strandlöst haf,
att samma sus en morgon
skall susa öfver min graf.

Sångmö.

Så gick du bort från mig, min dag blef öde
och grått och dumt och trist hvad förr mig gladt,
förgäfves lyssnade jag hvarje natt
om ej som förr din tysta stämman ljöde.

Och det blef dag, och ljusets bleka flöde
mig hälsade på nytt, där stum jag satt
och mindes som ett eko svagt och matt
din röst, men som ett eko från de döde.

Så gick du bort från mig, min sol, mitt stöd,
mitt svärmoders ljusa stjärna, och jag mäktar
ej längre ensamhetens mörker bära.

Sjukt är mitt hjärta, sjuk min själ försmäktar
af törstan efter dig, du enda kära,
förutan dig är lifvet ångst och död!

Staden.

(Efter Theodor Storm.)

Där ligger grå på stranden grå
och långt afsides staden,
tung hänger dimman på,
ur öde tystnad brusar hafvet
entonigt omkring staden.

Ej susar skog, ej fågel fri
slår drillar här om våren,
vildgässen blott med ödsligt skri
i höstnattsmörkret dra förbi,
i sanden prassla snåren.

Dock hänger all min själ vid dig,
du gråa stad vid hafvet,
dock ler min ungdom än för mig
som fjärran trollglans öfver dig,
du gråa stad vid hafvet.

Afsked.

Regnmörk sommarafon
skymmer grå och kall.
Tungsint skogen tystnar.
Snart är sommarn all.

Rundt omkring mig tätt
allt i svart begravet.
Under trädens våta tak
går jag ned mot hafvet.

Hafvet lyser ännu
under en molnbädd grå;
knappt här uppe dess svaga
dynings suckar nå.

Hafvet ler sitt tysta,
sorgsna leende blidt,
rundt står allting stilla,
ljusnande tyst och vidt.

Haf, du trösterika,
vid sin dödsskymnings möte
nu allting lugnt vill luta
sig till ditt sköte.

Haf, du milda, på dig
nu allt i kärlek blickar,
haf, du milda, till dig
sitt döende afsked skickar.

* *

Lönn.

Så lätta och ljusa mot vårluft blå
i rader lönnarnas kronor stå
med blom i gula fransar,
i spelande ljus från stam till stam
längs glada soliga vägen fram
en sjungande sunnan dansar.

Du gyllne träd, jag älskar dig öfver allt,
du är med din ljusa lätta gestalt
som en barndomssöndags minne,
en hvit och lång och ändlöst ljus,
ett majväders sunnanljumma sus
om blånande åsens tinne.

Stum sång.

I.

Din ljusa gosseblyga röst —
hur hjärtats strängar darra!
Din röst —
en dagg af balsam droppar
ned på mitt hjärta.

Alla de gråa dagarnes damm!
Ack, min själ är lik en vissen
halft förtvinad ört vid vägen,
som böjer sitt hufvud
i det förkväfvande
hvita torra dammet,

Nåderika
vårregns milda flöde,
öfver mig rinn . . .

II.

Du är som en sång. Som en sång lefver du i min själ; som en visa, hvilken aldrig får bli ord, bär jag dig hvart jag går.

Kring din barnsligt darrande mun skälver all din skära kyska själs fruktan för lifvets smutsighet och oförståndiga hårdhet. Som då ett mildt regn faller en vårmorgon genom det beslöjade solskenet — från orörliga hvita skyar — och hela himmelen är som en glänsande tårad blick: din blick.

Du är som en sång. Jag bär dig hvart jag går.

Purpur.

En underhimmel vill i kväll jag drömma
till purpurn i din stämmas melodi!
Majskymningsdofter genom rymden strömma,
en bris omärklig, simmande förbi.

Där syns ej stjärna och ej sky; men skära
och veka töcken — veka som din stämma —
uti sin svepning haf och himmel bära
och hvar kontur osynligt öfversvämma.

Och sakta efterhand sin mantel faller
den varma Natten. Dagen räcker handen
och sjunker darrande i famnen ner

och mot sin älskling ömt till möte ler:
ur rymdens skära klara grå väller
ett ljusst . . . rödt band ned öfver himlaranden.

Förnedring.

Detta är det svåraste:
när jag vaken om natten
ser dig för min syn
omgifven af främmande människor —
det hesa sorlet af råa röster —
ser dina blickars nöd,
känner i mig ditt eget hjärtas bultan,
hur det blir stort af återhållen snyftan,
förnedringens börda och bitter ensamhet
och hur gråten vill brista
under darrande ögonlock.
Brist, mitt hjärta!
brist . . .

Tschaikowski.

Köpenhamn 5 juli 1902

Hur darrar allt mitt väsens grund.
Ack, hjärtats snyftan har ej ord,
är som en svagsints gråt vid vägen,
när kvällen mörknar.

Gud... Ängel... Namnlöse! Är det Du själf,
som gråter
i denna heliga sång...? Du själf,
som skrider öfver dessa mörka fält,
Din hvita skugga, som böjer sig mot jorden —
öfver oss som Du lämnat
att förgås i mörker och ensamma kval? —
Du själf — som
gråter öfver lifvet...

* *

Penitens.

I kanten af kyrkogården
en ensam lilja står,
en påskens gula lilja
i sen och naken vår.

Den lyser öfver hafvet,
den lyser öfver land
på liten vanskött kulle
i stor och sällsam brand.

Du är min längtans lilja,
du lilja öfver haf,
i tungsinta vårkvälldunklet
jag sitter vid din graf.

Gestalt af renhet, ljusa
som lyser i min natt,
allt längre städse bort
du för mig svinner matt.

Gestalt af ljus, o stilla
stjärna öfver dunkelt bryn,
jag skall dig aldrig nå,
o fjärran renhetssyn.

I köld mitt väsen ryser.
O Tomhets bleka hamn,
mitt blod i ångst förfryser
för kölden i din famn.

Sorg.

De ödsliga strändernas kullar
mörkna mot tungsint natt,
ur grå och regntung skymning
lyser en rännil matt.

En gråt, en tonlös snyftning,
som darrar öfver haf —
och trött och famlande sjunker
den ljudlöst i sin graf.

* *

När den lömska fega tanken ...

När den lömska fega tanken
kommer öfver min själ —

då svartnar solen ...
då heter lifvet
Evigt Fientligt,
Evigt Främmande; —
som ett grått och bubblande skum,
som en dimmig molnvägg
vältrar den upp i själen,
stiger stor och skrämmande
allt-öfversvämmande,
växer brusande snabb och stum,

tills min själ är blott ett
dödstyst skymmande svart och öde rum.

Dröm på vägen.

Sof jag
eller drömde vaken?
där jag låg vid vallen,
trött af vandring
i den heta
sädesböljande
middagsljusa slätten.

Ligga icke
Sarons slätter för min syn?

Sågo ej i detta nu
mina ögon
Mästaren
med de tolf
vandra genom sädesfälten?

Har min själ ej darrat
inför denna blicken,
fylld af smärtans
outsägliga: —

»Älsken I mig?»

* *

Nocturner.

I.

På allt märker jag det: på det tunna blå mörkret, på den däfna skuggan, på tystnaden i luften: den första våraftonen.

Den första våraftonen! Åter är det en kväll med svalt och stilla regn, ett långsamt dalande duggregn som liksom tyckes tveka i sitt fall, liksom öfvervägande, obeslutsamt — en kväll med tysta gator, tysta ensamma parker, där grenarnas dropp melankoliskt mäter tystnaden.

Och tyst som under dessa ännu tomma träd, tyst som i denna aftons orörliga luft, så tyst blir det i min själ, så ångestfullt tyst, som hade alla lifsens väll runnit bort och min själ satt ensam kvar med sin tomhet under denna ängsliga himmel, där intet rörs och ingen fågel sjunger.

Du första mörka, tysta vårkväll! Aldrig bäfvar mitt hjärta så som inför dig, aldrig vämjess min själ vid sin gråa kyla och sitt döda armod så som inför dig. Du är räakenskapens bittra timme; alla de fula öde dagarna radar du upp för min blick; som en fredlös, jagad framåt i skräck och vämjelse för mig själf, vandrar jag utan mål. Öde ligga de alla, mitt lifs vägar, öde, och jag väntar intet.

*

II.

En sällsam vision förföljer mig.

Jag står vid randen af ett öde stort fält, grått som den gråa skymningen, hvilken faller stumt omkring mig, en svårmodig vinterdags tunga skymning. Det är utkanten af en kyrkogård som jag har framför mig, och långt borta i skumrasket stå mörka träd med höga grafstenar mellan. Öfver de stubbiga tufvorna springer en stor svart fågel, nästan så stor som en kaja, oafbrutet och liksom sökande fram och tillbaka med ängsliga flaxanden på vingarna.

Öfver mitt hjärta ligger kväfvande hårdt en stor smärta, och min själ är som bedöfvad, utan syn, förgäfves letar mitt minne: hur kom jag hit? Hvad har händt? — Allt är borta i en vansinnig stirrande tomhet.

I den leriga marken halka mina steg, med vämjelse varsnar jag att jag trampar ibland grafvar, en liten samling låga kullar, uppkastade utan ordning härs och tvärs afsides för sig här ute i den öde slippriga marken och med murkna trästubbar till märken i kanten.

Plötligt förnimmer jag i mörkret den kvidande jämmern af en hund; tätt tryckt till marken med nosen mot jorden ligger den utsträckt öfver en nyuppkastad kulle. Gripen af förlamande skräck, sjunker jag på knä . . . och igenkänner den gamle hunden, som var min lekkamrat i barndomen. Och på den hvita träpålen sitter kajan, den tama kajungen som jag hade som barn.

På den hvita pålen . . . ett namn . . .

Till hafvet.

I.

☉ Haf, mitt hjärtas goda tröstarinna,
hvar natt i dröm förnimmer jag ditt tal,
du lägger balsam ljuf kring sår, som brinna,
mitt väsen badar du i eter sval.

O Haf, när skum af ångst min syn förblindas
och själen vändas i sin onda dröm,
är du den arm jag känner sakta lindas
omkring mitt hufvud älskande och öm.

Och mörkret faller från min syn, och soligt
är åter lifvet, natten full af ljus,
o Haf, mitt hjärta somnar åter roligt,
min själ får lugn vid dina sångers sus.

*

II.

Dock gripes själen af ett dunkelt kval
inför ditt ögas lönligt stumma smärta,
ditt drömmar-allvars blida majestät,
o Haf, med gåtfull bäfvan slår mitt hjärta.

Din hvila är ej frid, ditt lugn ej ro,
ett grubbels svårmod trånar i ditt öga,
som speglar tankspridt skyarna som gå
likt tysta drömmars skuggor i det höga.

* *

Sången

Som den ensamma källan
i en sval lund om hösten
rinner... tonar
klart... stilla,
medan det klingar rundt om
i den gyllne luften
och på alla sidor
himmelen lyser stilla
mellan stammarna,
hvilat och lyssnar —

Min sång!
så ville jag dig;
som en klar hymn
skulle du stiga mot ljuset
tillbedjande i stolt glädje,
badad i ljuset.

Min sång...

Sonett, in i ditt tempel vill jag stiga.

Sonett, in i ditt tempel vill jag stiga,
hur dina båghvalf spännas kyligt svala!
Springbrunnens vatten hörs ur dunklet tala,
jag vill min själ åt mystisk andakt viga.

Hur långt är här till lifvets fattigt kala
och mulna fält, hur alla röster tiga,
som velat förr mitt väsens lugn bekriga,
hur klar en ro jag känner sakta dala!

Lif, du syns mig som en fjärran dröm,
en syn i feberångst, en sällsam villa,
ett haf där djupt i dunklet stjärnor blänka.

Hur ljust är här, hur klart, hur ändlöst stilla!
Så vill jag glömma, glömma tidens ström,
jag vill min själ i mystisk andakt sänka.

Det våta kornets doft...

Det våta kornets doft tungt öfver nejden hvilar,
augustikvällens luft är kvalmigt våt och ljum
och töcknig, utan vind; beslöjadt månljus silar
i långsamt flöde ned kring rymden öde, skum.

Och hvart jag vänder mig, är trakten som en sjö
af dunkelt saffransgult, som vågar, rinner, simmar
och grönhvitt guld, som blekt och trolskt ur dunk-
len glimmar
på axens toppar och på ängars slagna hö.

Så går jag längre in och längre, längre sänker
mig ned i denna glans, som tyckes sakta frysa
och stelna fast och hård ju mer den töcknet dränker.
Dödt skiner fältens korn, dödt trädens kronor lysa.

Mot alla stjärnor spanar...

Mot alla stjärnor spanar
min blick i denna natt,
din närhets fläkt jag anar...
jag ser en skymtning matt.

I löfven leker suset,
och natten lyssnar still,
i bleka vårnattsljuset
tar dagen långsamt till.

Mig tyckes natten bära
ditt namn i svag musik,
mig tycks du är mig nära,
du som min själ är lik.

* *

Hån.

Örörlig, tung den varma luften står,
ej fläkt, ej pust i dunkelt löf sig röra,
osynlig hand vill andedräkten snöra
i dof beklämnings vända hjärtat slår.

Och jorden törstar som ett brandhett sår,
och grenar prassla sprödt och visset sköra,
som var det höst; ej annars ljud att höra.
I ångest timme efter timme går.

Då blixtrar det. Och redan stort och nära
hörs plötsligt mullrets klanglöst hårda dån.
Snart blixtpå blixtpå genom mörkret skära.

Men ej en droppe faller. Natten lång
ej rörs en fläkt i löfvets mörka fång.
I blåa blixtpå lyser himlens hån.

Hölderlin.

Wohl ist das Herz wach, doch mir zürnt mich
Hemmt die erstaunende Nacht nun immer.

I.

(An die Parzen.)

Blott än en sommar unnen, o gudar mildt
och än en höst till mognade sänger mig,
att villigare sen mitt hjärta
briste, af toner och dikt hugsvadadt!

Du själ, som fåfängt stred för din gudomsrätt,
väl finns för dig i skuggornas värld ej ro;
dock, har mitt verk fullbordats först och
dikten, den heliga, en gång lyckats.

Välkommen sen, o skuggornas bleka fred!
Nöjd går jag hän, om också mitt strängaspel
ej ned mig leder, nöjd: ty en gång
gudar jag liknat, och mer behöfs ej.

II.

I detta ögas klara stillhet drunkna! . . .
jag hör dig skönhetsrusig mystiskt tala,
i bergets luft jag går, den djupa svala;
där under alla vidder blå och sjunkna.

Hvad bryr mig lifvet — ord förutan mening
mot det att saligt, saligt rusig somna
i alltets moderssköte in och domna
som växt i jord med jorden i förening.

I detta ögonblick din uppenbaring,
Natur, förnimmer jag och allts förklaring
i denna skälfvande sekund af lycka.

Jag själf är allt, och allt är gud! Låt klinga,
min själ, din hymn och högt mot klarhet svinga
och dränk hvart tvifvel, glöm att bojer trycka.

III.

Och stilla går du hän. Ditt öde redan kallar.
Septemberljuset darrar kring den bleka pannan
likt toner som händallra sprödt och sakta brista.

Emot dig redan mörkret stumt och gåtfullt svallar,
i rymdens dunkel dör din klara hymn, din sista.
Så går du hän. Mig är du kär som ingen annan.

* *

Inspiration.

Dock aldrig så som nu i denna sena
och bleka vårens natt förnam
jag dig, du tysta ton, du tysta lena
emot mig ljuda lönligt fram,

min hembygds ton, min ungdoms bleka visa,
du ton af mystiskt vårnattssus,
min själs musik, min andes ve och lisa,
till hälften dunkel, hälften ljus.

Med hjärtat veckt jag hör dig le och gråta
i vaken syn och halfljus dröm;
min lefnads ord, min egen gåta
är gömd i dessa toners ström.

Epitaf.

Till minnet af Stéphane Mallarmé.

Då är Din dikt: en sval och blid oktober
som den hvars strålar nu min afton lyser;
ej mera bladen falla, det är stilla,
den gamla trädgården är full af ljuset
från tunna lätta moln som dölja solen,
den sakta sjunkande. Snart blir det tyst,
på gatan domnar bullret, det är afton.
Din bok jag låter falla ner på bänken,
i trädens dunkelblåa glesa kronor
det sista ljuset klingande far bort:
så är Din dikt, så klingar för min själ
Din melankoliskt milda vers, o blide Döde.

Trädet.

Blå som ett haf var luften bakom trädet,
blå som ett haf och djup af mäktig stillhet
och eftermiddagsglansens stora klarhet —
Ett träd som alla andra, och dock — sällsamt!
förnimmer än jag hvarje linjes dallring
i detta stumma spel af ljus som rann;
och som en blix, en gåtfull uppenbaring
stod denna stora själfullhet för mig,
hvars väsen ej jag tyda kan men gläds
att kunna närma mig och ana.

* *

Häruppifrån hade jag sett det, sett hafvet som en sväfvande väg ligga och lysa milslångt aflägsset och ändå så sällsamt nära att jag tyckte mig förnimma dess doft midt igenom den heta julidagen. Och hvilken doft öfver allt! Under och uppenbarelser hvar min ögon vändes... melodier uppfångade i stilla salighet, i glad och tacksam hängifvenhet.

Och allt är som det var. Hafvet är samma sväfvande ljusväg, öfver det andas samma fina glöd; mitt öga berusas, skepnader och bilder lefva för min syn som väckta af en trollstaf. Och likväl väntar jag. Något är borta, något som var där som ett lent tonfall, en tyst klang, ett förtroligt leende... Det är dödt för mig, detta landskap, dödt, ty det *talat* ej.

Och jag tänker på lifvet. Hur många röster som tystna under vägen! Hur många melodier som upphöra att få våra hjärtan att klappa! Hur många landskap som bli stumma...

Stagnelius.

I.

Så har jag fordom suttit som i dag
och lyssnat till din röst, den svårmodsbliida,
här har jag sett din tysta vålnad skrida,
här har jag ofta skymtat dina drag.

Här i de fjärran höstligt stilla dalar,
där källans sorl förstummar ibland snåren,
Du till mitt hjärta än som fordom talar,
gestalt som följde mig från barndomsåren.

II.

Den gåta som vår själ i lifvet ängslar,
har ingen lösning bortom dödens dörr,
förbländningen som andens blickar fångslar,
råder där evigt på vår syn som förr.

Utur den djupa dröm, vårt lif omspanner,
skall själen aldrig vakna, ingen graf
den trånad släcka, som oss evigt bränner
likt stjärnan ensam i ett töcknigt haf.

Skald som jag älskar, är ej så det svar,
i natt jag tydde i ditt ögas gåta,
där ensam vid en dunkel strand jag satt?

Dock hvad kan sjukt och tungsint grubbel båta,
så länge Skönhet lyser kring oss klar,
så länge stjärnor tindra som i natt!

Den hemliga liljan.

I.

Som duggadt ned ur majmildt blå,
så ljust och spädt
det första löfvet linden klädt;
rundt om fontänens glitter
magnolieträden blomma,
men än är marken kall
och än ej vintern all,
och än stå kronor tomma.

*

Uti min själ, som i ett flor
af ljumma ljusa töcken, bor
en underblomma tyst och skär,
och dunkelt lyfter, blad vid blad,
en lönnlig längtans sakta vind
dess kalk ur källans skymning.

*

Där öfver hvälfver blidt och rent
sig i min själ ett tonfullt rum; —
o ljusa röst, mitt skydd, min tröst
och hjälp i hjärtats vända,
hur fylles all min själ af dig,
hur lyser all min själ af dig, —
sång utan ord, din melodi
all hafvets sorgsna skönhet tonar.

*

II.

Du min aldrig hörda,
af ingen lefvande drömda
melodi, som jag bär
och som jag vill vårda!
Du som ljuder
i mina bästa stunder,
skall jag en gång
få gifva dig fram
ren och hel?
Som en brännande snyftan
har du fyllt min själ,
stundom i drömmar,
stundom vaken,

alltför väldig,
alltför stark kanske för mitt hjärta
som sviktat under din flod; —
ack! som en öfverfylld skål,
högt buren på rädda händer,
bär dig min själ,
o du min käraste!
Du min hemliga lilja —
Du min ofödda melodi!

* *

Ro.

Den svåra dagen redan
nu lutar mot sitt fall;
en dunkel sky — där nedan
är himlen klar och kall.

Min själ, var tröst, var stilla,
mitt hjärta, kväf ditt skri!
Hur snart blir allting stilla,
hur snart är allt förbi.

* *

Somna vill jag . . .

Somna vill jag här på den mjuka
mossans bädd från allt mitt sjuka
sinnes kval,
somna vill jag här och stilla vänta,
stilla vänta i fromma böner, Heliga,
tröstande moder Natur, ditt tal.

Redan tonade i min själ, Förbarmerska,
dina melodier tysta hugsvalande,
och ur snåriga hagars skymning
Paus, den heliges, syrxinxs ljud.

Somna vill jag här på den mjuka
mossans bädd från allt mitt sjuka
sinnes nöd.

Åsen.

Du är det glada solskensland,
du ås med ljusblå tinne,
som löser hjärtats trånga band
och blåser sol i sinne;
till dig, till dig min längtan går,
när i min själ det skymmer,
när sorgens hand mitt hjärta slår
och all min lifslust rymmer.

Helst ser jag dig som nu i dag,
när smält är snön den sista,
när vinden blåser blid och svag
och bokens knoppar brista.
Där simmar på ditt krön en blå
och lätt och flortunn slöja,
i skrefvan gula sälgar stå,
som mjukt i vind sig böja.

Rundt om är luften full af sus
af vattusprång som sjunga,
från dæld till dæld slår ekos brus,
och alla grenar gunga . . .
Du är mitt glada solskensland,
du ås med ljusblå tinne,
du gör mitt hjärta fritt från band
och högt och lätt i sinne.

* *

Dalen.

Som när i sömnlös natt en ängsligt väntad,
kärkommen grynings ljus förlöser sinnet
från syners vånda, i min själ helt sakta
ett minne dagas.

Det lyser till . . . det flämtar genom töcken,
jag väntar aningsfull, jag känner doft
af dagg på vissna blad, från nyplöjd mark . . .
och genom själen väller plötsligt sjungande
i våg på våg en flod af solig värme —

Den vida dalen ligger söndagsstill
i ljus oktobermorgons svala tystnad;
så stilla är det, där jag sakta vandrar
på smala pilevägen, att ej rörs
det minsta halmstrå, som i träden hänger,
så tyst, att när jag stannar hör jag tydligt

hur vattnet slår och bubblar ner i ån,
där trögt den flyter genom slammig mad.

Och ljus och blid mot fjärran horisonts
guldmättadt pärlgrå luft står aldrig kyrka. —

Och denna syn och detta blida minne
af sorglös vandring utan mål
med all sin lyckas tysta jubel
ger åter färg åt hvardagstrist och grått,
gör vekt mitt hjärta.

* *

Beredelse.

Till andakt stämmer du min håg på nytt,
o Ensamhet, min själ får åter vingar,
till hymn du åter lösta anden tvingar,
till pris och jubel öfver natt som flytt.

Befriad åter kan min själ sig lyfta
ur hvardagsgrått mot rymder nya, ljusa,
och friska strömmar genom sinnet susa,
som lösta källsprång i en dunkel klyfta.

Du dag, hvars första daggregns pärlor stänka,
min själ är redo att på nytt sig sänka
i dina flödens bad, det kyska, svala.

Hur nya sånger genom själen välla!
O, Ensamhet, du är den starka källa,
hvars sorl allena till min själ kan tala.

Dianas hymn.

Nu silfverfint ur skära löfvet klingar
din hymn, Diana, hvarje kvällens stund,
från gren till gren i nytsprucken lund
en kör af späda stämmor sakta svingar.

Beslöjadt mjukt de våta ängar glimma
i blåa töckenflor bland trädens sus
och sända blomsterdofter upp som simma
i bleka skimret af ditt veka ljus.

Nu är den trolska dygnets stund
då gren vid gren af hemlig tonmakt bäfvar,
från träd till träd i nytsprucken lund
en kör af späda stämmor söflätt sväfvar.

När skogen sprang ut.

Långsamt, töfvande faller regnet,
luften är töcknig och ljum,
skogen sofver i stillhet vida,
sofver djup och skum . . .
majmorgon tida. —

Sjön i dimman hvilar stilla.
Långt ifrån,
långt ifrån
stundom hörs en
koltrast drilla.
Åter faller
tystnad, knappast rörs en
gren i trädens galler. —

Långsamt, skimrande faller regnet,
röken stiger blå och ljum,
skogen susar i dunkel vida,
susar sval och skum . . .
majmorgon tida.

Sryningen.

Juinatt mot dagning lider.

Mellan bokskogens
yttersta stammar,
metalliskt glänsande
i brynets skymning
strålar Venus hvit
öfver en ändlös
hvit horisont.

Det blänker hvitt
om rönnlöfvens fina dun.

Skönhetssyn . . .
ljusa stilla —
med stilla,
andaktsfulla ord

vill jag nalkas dig,
ödmjuk, bäfvande
böjer jag mina knän,
förnimmande din gudom
och ditt tals tröst.

Dock, hellre vill jag gömma dig
i min själs innersta
heligaste helgedom,
där allt mitt väsen
förstummar och lyssnar,
där alla ord tystna
som kunde sudla din skärhet,

Höga oåtkomliga.

* *

Då voro bokarna ljusa.

Då voro bokarna ljusa, då var ån af
simmande hvit ranunkels öar sållad,
ljus sin krona häggen gungade här där
gosse jag vandrat. —

Tyst det regnar. Himlen hänger lågt på
glesa kronor. En hvissling; tåget sätter
åter i gång. Mot sakta mörknande kväll jag
färdas vänlös.

Hälsning

I denna stumma kväll ej gren sig böjer
bland parkens träd, oktobers milda sken
än kring de milsvidt mörka landen dröjer;
af guld omfluten lyser hvarje gren.

Nu hastigt mörknar det, men när jag vänder
i stilla skymning ned mot bygdens hus,
ur havvets fjärran, fjärran dis sig tänder
emot mig tyst en vänlig rämna ljus.

Så nära är du mig, så plötsligt nära
du sväfvar upp ur mörkret för min syn,
som ville du min själ en hälsning bära,
o fjärran skimmer öfver havvets bryn.

Och i min själ en ljusning stilla bräcker —
en varm och dallrande och solljus ström,
som när oss första gryningskvittret väcker
och snabbt förjagar nattens onda dröm.

Din stumma hälsning i min själ en aning,
en tveksam tanke har till lifvet tändt,
din stumma hälsning var min själ en maning,
ett vårbud i min natt ur fjärran sändt.

Kanhända skall en dag mig hälsning svara,
kanhända skall i fjärran tid en gång
en själ som min uti sitt djup bevara
en hemlig klang, ett tonfall af min sång.

* *

Des Esseintes.

En tredje-klass kupé, en våt och kall —
förpinad sjunker jag mot bänkens stöd.
En timme går — hvar timme är en död.
Där ute slår och skvalar regnets fall.

Det går mot kväll. Det skymmer öde, trist.
Jag somnar in och väcks och somnar ... väcks,
som när ett ljus går ut och flämtar ... släcks ...
slår upp igen och faller ner till sist. — —

Dock underligt! Hvar gång ditt Fontenay,
ditt luxuösa Fontenay jag ser
i min vision ironiskt bittert ler
ur höstkvällns rusk — en tredje-klass kupé.

Sorgen.

På kyrkogården blomma hyacinter och tulpaner — hyacinter svala och lysande i skuggan mot dunkelgrön cypress, tulpaner brinnande som öppna röda hjärtan upp ur den nakna jorden. Det är vår, människor dö dagligen, och för hvar kväll som går blir doften starkare och starkare från de många nya blomsterhögarna.

All denna prålande sorg, hur ofin! Hur högröstad!

— Det ligger en graf långt ute i den yttersta kanten af kyrkogården, ensam i den steniga marken. Det är knappt en graf, där är ingen vackert upplagd kulle öfver den, det är helt enkelt en grop och ingenting vidare; — jord och tufvor slängda upp huller om buller rundt om i brådskan. På den grafven ligger inga kransar, där

står rätt och slätt ett träläkt, en ribba med ett felstafvadt namn inskuret med knif:

E L E N

Om kvällarna går jag därute, och mitt hjärta blir ödmjukt inför denna ensamma graf, som ligger där liksom på nåd, så utan någon afsikt att vädja till den lefvandes deltagande, så långt borta från de rikes bullrande sorg . . .

Den är som en dikt för mig, den grafven. En stilla sorgens symbol, så rörande enkel som sorgen är — sorgen som blott vill gömma sig bort från människorna, freda sig för alla välmenta ord, dö i stillhet långt långt undan i den dolda vrån i skogen som det dödsskjutna djuret. Kanske är det ingen mer än jag i hela vida världen, som tänker på denna graf; hit kommer aldrig någon . . .

Påsk.

In öfver mossens breda snåriga slätt
aprilstorm rasande stryker,
kring stackarnas toppar i yrande hvirfvel tätt
det bruna dammet ryker.
Bland gråa ladornas murkna bräden flänger
blåsten med dunkande näfvars brak;
i moln af stickor och spån på rämnadt tak
ett läkte dinglar och svänger.

Men nere i mad, där bottnen har börjat tina,
bland höga gräs och snår,
där frusna tranbär i vätan skina
och blåstens hvin ej når,
betar en skuttande hare.
Ett blänk i fjärran, där synrand öppnar sig fritt
af Ringsjöns vatten, stickande skarpt och hvitt
som snöstoft på frusen skare. — —

Nu lugnar det af solens fall,
och still blir aftonens dager,
från pol till pol står himmelen blek och kall,
där ej en skytapp drager.

Ett ensamt träd långt ute där glöden domnar
är tecknad svagt mot solens halfsjunkna klot,
i skymning brun som duggande regn af sot
den grå mossen somnar.

* * *

Förbi.

Så solblankt stilla ligger ån
i vårkvälsdager rosigt skär;

af frukträdsblom och hvita slån
en daggfrisk doft mig vinden bär.

Så drömligt ljust den gamla byn
i lönnalléens svaga sus

står tecknad fager för min syn
mot vårkvällshimlens fina ljus —

En lyckostilla, blid idyll
i tryggt och fridsamt hägn.

af apelträd och knotig hyll —
en barndomsdröm, en barndomssägn . . .

Det mörknat öfver solig stråt,
ur fjärran klagar vipans skri.

Med strömmen drifver tyst min båt
förbi . . .

* *

Ringsjö-vår.

Nu blåser ljumma vindar,
i långa blida dagar
i ljus sig rymden klär.
Det gror i strandens hagar,
där redan bok och lindar
fått rodnad fin och skär.

På sjön ett glitter leker.
Likt silfverhvita lågor
står skummet invid strand,
och brisen ljufligt smeker,
och långa ljusa vågor
slå sjungande mot land.

Nu lossnar det i marken,
den tunga vinterkälén
ger efter och går bort.

Det sjuder sång i själen
likt saften som i barken
nu stiger inom kort.

Och sol det blir i sinne
och sol i hjärtats skrymslen
och alla mörka vrår
för blåst som susar inne
i skogens gömda skrymslen
och fejar minsta snår.

* *

Paysage de songe.

Du är mig sällsamt, gåtofulla land,
med dessa kullars allvarsstumma rand
och dessa linjers sorg, som evigt klaga.

Här under dessa träd, som sorgset luta,
vill jag mig lägga ned och ögat sluta
och åter lyssna till din mörka saga.

Med färger trånande i mystiskt ljus
min själ du söfver i ett mystiskt rus,
du bringar hjärtat sällsam ro, du bleka

och svärmodssjuka landskap, när i svala
vårskymningsljusets flöden, rosigt veka,
din själ till min jag känner dunkelt tala.

I smärtsam vällust mina sinnen domna,
jag ville snyfta och jag villé gråta,
i evigt drömlöst glida ner och somna.

Och medan hafvet grått af skuggor täckes
och kvällens brand bak kala kullar släckes,
du grubblar åter på din gamla gåta.

* * *

Du tysta gråa morgon . . .

Du tysta gråa morgon
utan en fågels skri,
djupt i din blick du gömmer
en slumrande melodi.

Uti ditt öga lyser
ett varmt och fuktigt sken.
Där inne i skogen droppar
det tyst från gren till gren.

Du tysta blida himmel
med silfvergrått uti,
du är som en skygg och
slumrande melodi.

* * *

Ur Stefan Georges diktning.

ÖNS HERRE.

Af fiskarne förtäljes denna sägen:
Att på en ö i söder, rik på olja
och ädla stenar som i sanden gnistra,
en fågel lefvat, af så sällsam storlek,
att när han stod på marken, kunde han
med näbbet bryta ned de högsta kronor;
och då han sina vingar, hvilka lyste
som tyrer-snäckans saft, i flykten bredde,
var han att åse lik ett dunkelt moln.
Om dagen var han borta och försvunnen
och höll sig dold i täta skogen, men
om kvällarna när luften svalkades
och doften steg af salt och tångens friskhet,
kom han till stranden ned och lät sin stämma,
sin ljufva stämma höras, så att strax
delfiner, sångens vänner, kommo simmande

från hafvet, fullt af gyllne fjädrar, gyllne gnistor.
Så skall han lefvat ifrån tidens början
och skådats endast af vinddrifne sjömän,
ty när för första gången människor
med gunstig vind och hvita segel nalkades,
skall han ha stigit upp på högsta toppen
att taga afsked af sitt kära land
och sedan utbredt sina purpurvingar
och dragit fjärran under dämpad klagan.

*

II. TILL PHAON.

Ren skörden nalkades; det var en afton,
bakom kullen blekt hänrunno
de skarpa strålarna, vi gingo sakta
längs den smala floden under
din hembygds lätta träd, hvarandra minnande
våra mästaress odödliga sånger.
Af deras toner burna hän, vid stodo
länge stilla samman, förr
hvarandra främmande, nu arm om skuldra.
Öfver oss de tunna molnen
sakta drogo, af och an sig axen rörde.
Om ock stundom våra själar
en hemlig fruktan grep, att denna lycka
sent oss åter skulle unnas:
den lade milda skuggor öfver dina,
Phaon, och på mina vägar.

III. ERINNA.

De säga att vid mina sänger löfven
och stjärnorna på himlen tjusta bäfva,
att snabba vågorna bli still och lyssna,
ja, människor sig trösta och försonas.
Erinna vet det ej och känner ej.
Hon står allen vid hafvet stum och tänker:
Så var Eurialus i täflingsleken,
så kom han smyckad ifrån gästabudet — —

*

IV.

Den höga häckens jämna gröna spetsar gunga
i aftonljuset af och an i sakta svall.
Emot oss komma barn i rad vid rad som sjunga
här under denna himmels ljusa trygga hall.

Oss griper samma hjärtats djupa ängslan båda,
och närmre, närmre kommer alltjämt sången:
vi voro lyckliga, ack! blott den gången,
när dessa häckar ej vi kunde öfverskåda.

*

V.

Vi vandra upp och ned den gamla bokalléen.
Septemberglansen varm i gyllne rikedom
dess kronor lyser mildt, och ifrån gångens grindar
se vi för andra gång vårt mandelträd i blom.

Och bänken är där, fri från skugga står den midt i
det hvita ljuset, rundt omkring är trädens brus,
och våg på våg går sakta skridande förbi oss
och söfver in oss ljuft i sina rytmers sus.

Vi sitta lyssnande och slutna tätt tillsamman
och sjunka sakta ned i denna klangvågs svall
och väckas endast när i vindens paus och saktning
mot marken dämpadt slår den mogna fruktens fall.

VI.

Af lena sångers följe buren,
dig blef ej vägen svår.
Mig väntar mörkret, bleka stigar
och vissna tistelsnår.

Ditt öga drömmar redan —
hur såren läkas fort —
och fjärran drar din tanke
förut till säker ort.

Jag frågar glädjearm: hvem hjälper,
när snön igen har flytt,
hvem hjälper då mig börja
en vår, en maj på nytt?

VII.

Din sorg jag vet och vet du kommer
som en, hvars själ på tårar arm
från lifvet ren i lifvet flyktat
och flytt från lek och festens larm.

Här är det stilla, genom fönstret
går luften mild med doft af höst,
här är det svalt, här stillas oron,
här är för ängslig frågan tröst.

* *

Visioner och harmonier.

Förklingat har hanens rop, och ren dag är när,
ur darrande grenars löf går sval daggens doft:
vak upp, o betryckta hjärta,
slut ditt förbund med Gud!

Att svärja din sköna ed dig lyft, o min sång!
Beredd är min själ att djupt i andakt försänkt
högt tyda och prisa, himmel,
din stämmas höga tal.

(Efter August von Platen.)

I.

I sommarmånens sken
den gamla gatan ligger åter för mig,
den gamla gatan i den tysta staden,
popplarnes stad, den tysta hvita staden.
Där nere vandrar floden, rastlös främling,
med snabba böljor tyst och allvarsam,
och poppelträdens smala skuggor darra.

Det var ej sommarmånens sken den gången,
men ljus af snö som smalt och dropp som stänkte
och glans som brann om bruna våta grenar;
snö låg i glesa flockar öfver träden,
som tinade och rann i fina strålar,
och öfver allting var det lagdt
ett sken så varmt af blått som duggade,
att när en droppe föll i detta blå
blef vattnet lysande af sällsamt skimmer
och spred en gloria af silfverblått . . .

Ah, denna färg och detta rena ljus
och denna lyckas djupa glada stillhet
som bar min själ liksom på tysta vingar,
allt fannande i allting kännande:
ah, denna blick af öm och fuktig glans
i detta ljusa lugna stora blå!

Hvar är jag? Bländad viker min blick tillbaka.
Så stilla är det, och dock hörde
jag nyss hur allting tonade fullt tillsammans,
och klart det klang från dalar och skog och ängar
och luften sakta darrade, som om händer
ösynlig harpas strängar rörde.

Så klar den hvita daggen i gräset rinner,
och fältens dofter andas svala;
jag vill min själ till klingande högtid lyfta,
att ren som lundens källa min sång må stiga
till pris och tack åt dig, som mig värdig ansett,
Natur, att höra din stämma tala.

*

II.

Här saktar källan sina vågors gång
och varligt mellan bäddens stenar smyger,
en ensam fågel skyggt och ljudlöst flyger;
allt syns förstummadt af en hemlig sång.

Se, träden lyssnande sitt löfhvalf böja,
de fina grenarne ej andning rör,
knappt ens mitt eget hjärtas slag jag hör,
allt håller andan, tiden själf vill dröja.

Ångdofter stiga ångande ur gräsen;
en hemlig aning mina steg betvingar,
och tveksam stannande jag lyssnar stum.
Jag ser ej träden mer: ett gåtfullt väsen
är hvarje träd, en hymn som sakta svingar,
en själ som jag i ett oändligt rum.

III. KLART LYSER DU FÖR MIG.

Ein tiefres Heimweh hat mich überfallen,
als wenn es auf die stille Haide regnet,
wenn im Gebirg die fernen Glocken hallen.

Lenau.

Klart lyser du för mig, o höga dröm,
din mening fattar jag, symbol af allt
hvad själen snyftande i maktlös trånad
tillbaka flyktar mot, den evigt slutna
järntunga dörren om förgången frid;
du gömmer smärtsam vederkvickelse,
du är den syn som helst jag sluter
i hjärtat in, du är den gyllne bild,
som gjuter kvalfull vällust i mitt sinne.

Och blomma efter blomma vecklas ut,
den hvita prakten långsamt höjer sig
och stiger darrande på smala stänglar
och fyller himlen . . .

O skönhet, skönhet! Rusig skälfver
min själ i möte dig, en offerlåga
min ande lik upp till dig brinner;
som vågen häfver sig och stormar
och i ett saligt ögonblick
vill hela himlens ljusmängd famna
och brytes, vacklar, dör och faller
men sedan störtar sig med trotsig styrka
i vanvettsäflan upp på nytt . . .
o skönhet, skönhet, så mitt hjärta bäfvar,
så lågar anden i sitt dunkla kval,
förbannande sin eldtörst och sin vanmakt,
förbannande sin kärlek. — —

Och blomma efter blomma vecklas ut —
ett glanshaf flytande af luft och vatten,
som ligga speglade uti hvarandra
och smälta till en ändlös mäktig himmel,
mig omger, viljelös jag bäres nedför
en ström af ljudlöst rinnande, omärkligt
hänflytande och tidlös ro: en lång,
en lång sekund som rymmer evigheten.

Den hvita prakten långsamt höjer sig
och stiger darrande på smala stänglar

och fyller himlen ...
tills allting plötsligt stelnar i en kramp:
den hvita glansen skälfter, rämnar
och slocknar i ett stumt och naket dunkel.
Och stängel efter stängel böjer sig,
blad efter blad och blomma efter blomma
förblöder långsamt, falnar, lossnar,
sjunker; —
vanmäktig, viljelös jag sjunker själf,
allt viker för min syn, som bly är blodet
i mina ådror —
som bly mitt hjärta — och jag sjunker, sjunker ...

*

IV. SJÄLARNES SÅNG.

I solnedgången andas träden sakta.

Jag bäres bort i denna ljufva stillhet,
med skärpta sinnen kännande jag lefver
i hvarje linjes rytm och tysta andning —
bakom mig allt i djupet sjönk och släcktes —
och hvilande på sakta lyfta vingar,
min själ kan stiga som en våg i suset
och häfvas, smälta i den djupa klangen.

Knappt anas solnedgången.

Det grå blir endast mera lätt och skärt
och varmt och lefvande af inre ljus
som icke skönjes, träden andas sakta.
Så för min själ ett inre ljus sig tänder,

och plötsligt seende, jag varsnar klarhet
och ande, lif ur tusen tysta ögon,
och röster hör jag, hjärtan dunkelt klappa
och hör igen mitt eget hjärta klappa.

Och alla hjärtan klappa tungt i mörkret,
och alla själars hymner hör jag stiga . . .
o Evighet, inför din blick jag sjunker.

*

V.

Knappt blå var luften:
matthvit
eller matthvitblå,
som persiska syrener i ett mildt duggregn.

Som bedöfvad satt jag,
lyssnande af hela min själ.
En outsäglich ljuf domning
smög som en smekning
genom alla mina nerver.

Detta ögonblick . . .
detta ögonblick då allt talade —
teg och talade med mig,
och min själ låg
som en hvit sjö
speglande allt,
förmimmande i allt
allt och sig själf . . .

VI. SEKUND.

Denna strand och dessa hvita dyner —
löfvet skärt mot soligt blå . . .
dessa bilder, dessa tröstens syner,
som i själen höga stå!

Sekund af ljuf förening,
sekund af ändlös ro,
af allt hvad bäst och renast
i själen fått bo:
du allenast
ger min lefnad åter mål och mening.

*

VII. HELG.

Öfver kvällsgrått skymmande haf i ett vårregns
duggande flor
reser sig bergets kägla öde svart och stor,
luften vek och grå ligger som ett dunfall lätt och
vått,
dyingens svaga suckar andas ur osynligt fjärran
grått;
kvällen är vek af svårmod, vek af vårliga drömmar
svårmodsveka rinnande öfver min själ som tysta
tonande strömmar.
Helgens ljus ur strändernas hus stå ett för ett ur
röken tända,
skimrande små bäckar af eld genom våta blom af
apel sända,
och på bergets svarta hjässa brinner en eldtunga
röd och matt
upp mot vårhimlens stjärnlösa tungsinnesstumma
natt;

djupt i ett rykande töckens vältande täta flor
lyser den i tystnaden, växer i girig åtrå varmt
lågande stor.

Heliga eld som kämpar i kvaf och tungsint glöd,
så är du min själs eld lik, som kämpar i natt och
svår nöd,
som längtade stiga som ett rent och ljusst lågande
svärd,

höja sig öfver öde stum värld
till sin bäfvande himmelsfärd.

*

VIII. DRÖMMEN.

Jag räds för sömnen efter denna dröm,
jag vill ej somna, icke åter sänkas
i denna döds och ångests svarta dal,
där nyss jag vandrade.
Så vill jag vänta dagen och befriarn.

— Det var en trakt som ingen annan förr
jag skådat eller drömt; förvridna träd
som svarta jätteormar ringlade
i mörkret öfver mig, och alla nakna,
så nakna, att ej minsta vissna blad
förgånget lif och svunna safter röjde.
Och steg för steg och ofta snubblande
och väjande för dessa tusen armar,
som tycktes sträcka sig som för att gripa
och krama mig till döds i sina ringlar —
stred jag förgäfves för att komma ut
ur denna helvetsskog, där svarta dimmor
sin fukt i mina lungor giftigt dröpo
och togo andedräkten långsamt från mig.

— Hur kom jag hit, hur kom jag bort från vägen
och människorna? grubblar tanken svarslös,
och lurande med galna gula ögon
vansinnet ser på mig, i skräck jag darrar
från fot till hufvud, och jag beder upprätt
mot en osynlig himmel sträckt, till alla
mitt hjärtas gudar, luft och skog och haf,
till dig, o sol: förbarmen eder!

Och dödstrött famlande jag sjönk till jorden
och pressade mitt ansikte mot jorden.
Och ödslighetens mörker järntungt lade
sig på min själ, och i min hjärnas rum
blef hvarje minne släckt, i dvalsömn sjönk jag
och drömde i min dröm om kärrets vatten,
det sorgsna ögat med den tysta blicken,
som tycktes hviska medlidsamma ord
om tröst och hvila i den stora sömnen,
den stora eviga.

I längtan mina armar sträckte jag
och vaknade tillbaka i min dröm.

Och reste mig igen med spända sinnen
och sökte åter steg för steg att famla

mig fram bland snår och kummel, hvilka grepo
som med osynlig hand om mina fötter.
Och ofta stannade jag för att lyssna
med girigt öra efter minsta ljud,
men allt var natt och död och stum förstening
i denna graf; det enda,
som tycktes lefva här och ständigt rördes,
var detta svarta töcken öfver mig,
det var ett böljande och sakta fladder
som utaf tunga flor och däremellan
en smutsigt grå och suddig flik
som gjorde allt det svarta stort och synligt.
Hur långt jag åter vandrat vet jag ej,
ej heller om på nytt i dröm jag somnat,
när denna syn steg ned uti min själ —

Jag såg — jag drömde i min dröm mig se
hur dessa tunga svarta töckendukar
begynte plötsligt darra af och an
och småningom och sakta fyllas
af ett oändligt myllrande och vimmel
af stora hvita stjärnor, större
och hvitare än morgonstjärnan själf,
och mellan dessa hvita lyste
de gråa strimmorna i silfvergrått,

som duggade och darrade och gungade
i band och trådar genom trädens grenar
och stundom samlades och flöt tillhopa
till en ofantlig buktig vintergata.

Midt ibland stjärnorna jag låg förbländad,
af helig skräck betogs min själ
och andakt inför denna höga skönhet,
som var för stor, för bländande och väldig
för mig.

Och nya stjärnor slogo ständigt ut
som hvita liljekalkar daggvått blixtrande.

— Du syn, du uppenbarelse och gud
till aska bränner du min själ, ditt ljus
är allt för väldigt och din skönhet
för stor för mig, för stormande och full.

Och i mitt bröst det kved och suckade
af längtan efter allt det gamla mörkret,
och åter drömde jag om kärrets vatten,
det sorgsna ögat med den tysta blicken,

som tycktes hviska medlidsamma ord
om tröst och hvila i den stora sömnen,
den stora eviga.

Och plötsligt kände jag igen
hur i mitt bröst det bände upp och skalf
och kved . . . och brast . . . och gaf upp anden —

och vaknade.

*

IX. HYMN.

Sväll sång, sväll högt, sväll öfver allt
min själs törstande land!
Storm, förlösare, nalkas du —
flyger du öfver susande vårvatten?
I min själ är kämpande ljus,
dödsängsligt flämtande öfver svart vatten —
förnekandets ångest och lamande tvifvel.
Öfver ett dunkelt haf
glider mitt segel in i den brinnande kvällen,
öfver kyligt gröna vågor
fladdra de sista bleka gnistorna;
sång hör jag tona,
strålar springande brista,
vågor klinga,
dunkelt talande
mörkt tona;
öfver en osynlig jätteharpas strängar
flyger min båt,
i mig sväller dess klang,
mitt bröst vill sprängas,
jubla och snyfta i oändliga melodier —
strängar, hvart bären I mig? . . .

X. STORMEN.

Ett mörker föll öfver mig,
en skugga som af jätteörnars vingar omslöt mig,
underliga ljud fyllde mitt öra,
luften var bäfvande omkring mig
som ett väldigt klappande hjärta.
Och jag hörde dig nalkas . . .

Din ande är glödande som elds sus,
i din stämma är kampens jubel
och hat och ljungande förakt
och hånet af vredgade blixtar,
men ditt hjärta är rufvande öfver tungt mörker
och svårmod.

I din flykt är allt hafvets musik,
ditt hjärta klappar med hafvets slag,
och hafvets längtan är öfver dig;
förbi mig flyger du,

och jag hör ditt våldsamma hjärtas klappning,
hör din förtviflan skria ur molnen —
mäktige — slaf som jag själf!
en dåres stönande är din sång,
förgäfves rister du skogarna,
förgäfves spelar du på sviktande stammar,
förgäfves ryter din ilska,
förgäfves smädar ditt hat —
vanmäktige — slaf som jag själf!

*

XI. ODI PROFANUM.

Dikt, du heliga,
du min själs svalka
och saliga vederkvickelse,
af falla bojorna,
när du nalkas,
öfverskuggande själen.

Dig skulle jag svika!
Dig ej längre hörsam,
skulle jag böja mina knän
för mängdens idoler...

Allt vill jag lämna,
förgäta allt
och skildt från dagens sorl
ditt tempel bygga,
aktande blott din röst,
dig tjänande,
dig dyrkande.

Dikt, du heliga,
af falla bojorna,
när du nalkas,
strålande visioner
lysa natten.

*

XII. KÄLLAN.

Här under dessa träd med höga
och mäktigt bredda jättekronors hvalf
är luften tung och full af giftig dunst,
som strömmar upp från kärrens skämda vatten.
Den ruttna vassen prasslar af och till
oroligt för en plötslig vindils stöt,
som plötsligt gjorde mörkret lefvande,
ett mörker som af tomma ögonhålors:
En källa lefver här midt ibland träsken
men rör sig knappast, tyckes ängsligt tveka
om väg och riktning, tröttna och bli stilla,
förtviflande om räddning och om utgång.

Dunkelt dess vatten är, men detta mörker
är det som speglar stjärnorna.

Och detta kyliga och öde mörker,
som tyckes rufva endast på sig själf
och på sitt eget mörker, kan ibland
bli lefvande af längtan efter ljus. —

Midt ibland träsken lefver här en källa.

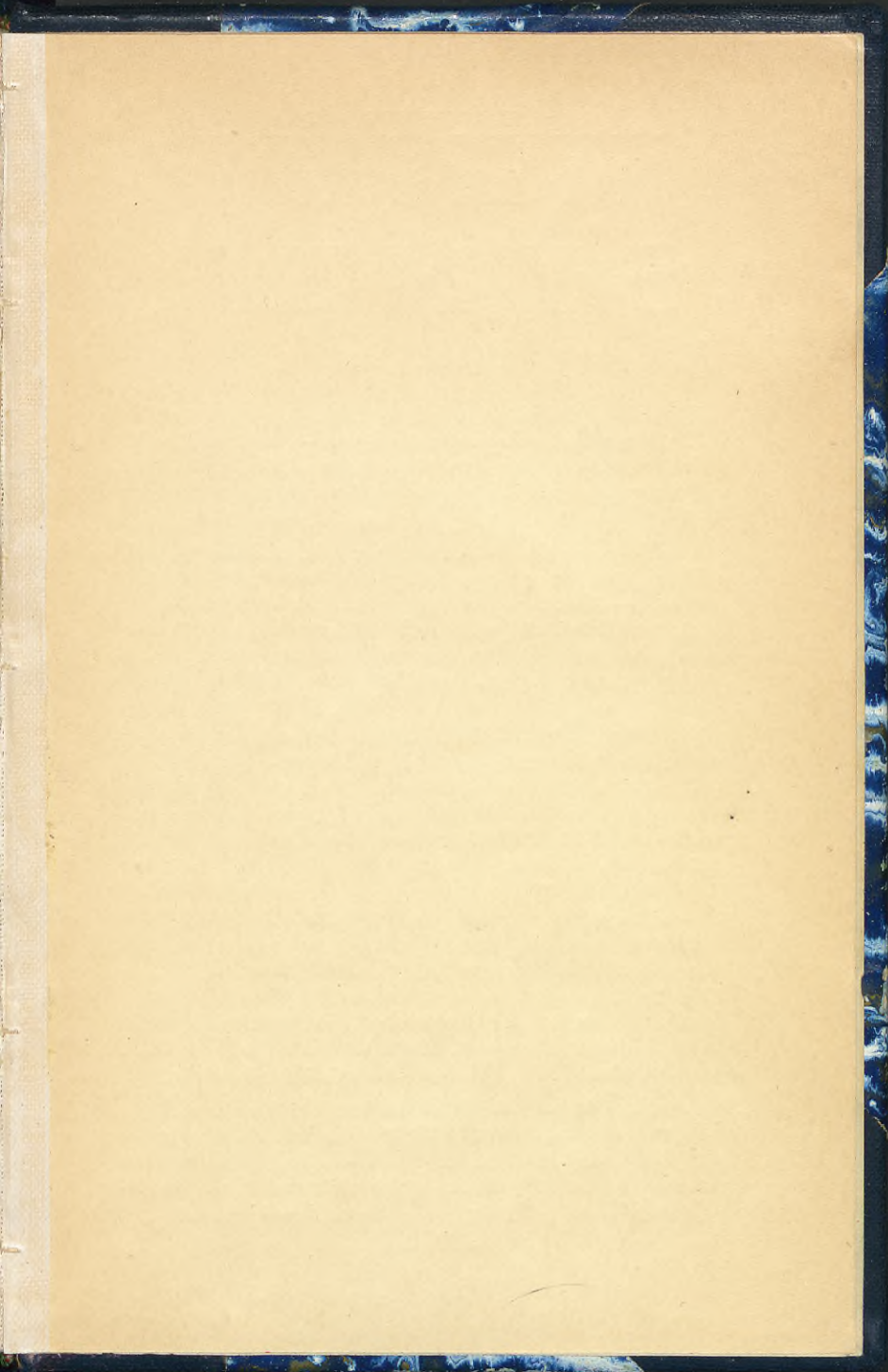

INNEHÅLL.

Tillägnan	1
Mot andra landen	5
Kastanjeträden trötta luta	6
Vårfrudag	7
I denna stumma kväll	8
Psyke i gränden	9
Skänskt vinterstycke	11
Döden	12
Sångmö	14
Staden	15
Afsked	16
Lönn	18
Stum säng	19
Purpur	21
Förnedring	22
Tschaikowski	23
Penitens	24
Sorg	26
När den lömska fega tanken	27
Dröm på vägen	28
Nocturner	30
Till hafvet	33
Sången	35
Sonett, in i ditt tempel vill jag stiga	36
Det våta kornets doft	37
Mot alla stjärnor spanar	38
Hån	39
Hölderlin	40

Inspiration	43
Epitaf	44
Trädet	45
Stagnelius	47
Den hemliga liljan	49
Ro	52
Somna vill jag	53
Åsen	54
Dalen	56
Beredelse	58
Dianas hymn	59
När skogen sprang ut	60
Gryningen	61
Då voro bokarna ljusa	63
Hälsning	64
Des Esseintes	66
Sorgen	67
Påsk	69
Förbi	71
Ringsjö-vår	73
Paysage de songe	75
Du tysta gråa morgon	77
Ur Stefan Georges diktning	78
Visioner och harmonier	86

* *

C. u.

ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

VILHELM EKELUND:
SYNER

Dikter. 2: 25.

» — gömmer inom sitt delikata omslag i rosa ett helt pärlband skånska naturmålningar — stämningen är enkel och vackert gifven, med känslighet och karaktär, skaldens naturkänsla är fin och genom själfuppföstran ytterligare förfinad.»
Georg Nordensvan i Dagens Nyheter.

»Förf:s lyrik är verkligt personlig, stämningen och bilden mystisk, rytmen eldig och fantasifull, tonfallet musik. — Det är sällan man påträffar en så koloristisk poetnatur. Förf. är redan virtuos och diktar i färger, som plötsliga och lysande tränga fram, och stundom verka de små dikterna som impressionistiska målningar.»
Sthlms Dagblad.

»Hvarje del af förf., hvarje nerv och muskel har elektrisk känslighet för naturen: skogen och hafvet, slätten, den söndagstysta stilla slätten, för aftonblidhet och morgonens friska och glada styrka. I en sådan dikt som 'Efter natten' med dess breda mäktiga anslag, tar sig denna känsla ett nästan jublande starkt uttryck.»
Lunds Dagblad.

»I sina korta lyriskä värkväden är Vilhelm Ekelund själfständigast och älskvärdast. Här röjer han den borne lyrikerns förmåga att fånga stämningen i flykten och fångsla ögonblickets skälfvande känslklang i sång. Med nyss brutna ängsblommors skönhet och doft verka flera af dessa små visor. Rätt ur hjärtat ha de kommit på läpparna.»
Oscar Levartin i Sv. Dagbladet.

»Hur intimt och säkert tecknar han ej sina slättbilder! Den skarpa naturiakttagelse och varma, nästan andaktsfulla stämning, med hvilken han sett det som han besjunger, ger åt hans röst ett trovärdigt och kärleksfullt tonfall, som betager.»
Illustr. Svensk Tidskrift.

